

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

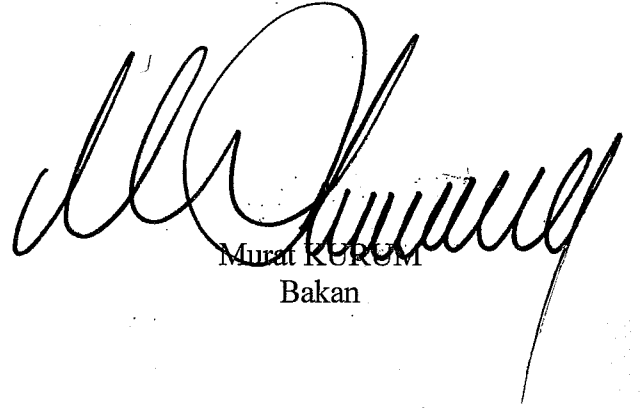
Sayı :30824082-610-3 41 8461
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA.

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (51 Adet, 93 Sayfa)

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.ARSLAN KABUKCUOĞLU'NUN
TBMM 7/60246 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Samsun'un 19 Mayıs ilçesi Yörükler Mahallesinde Kızılırmak'ın denize döküldüğü bölgeyi de kapsayan 56 bin hektar alana sahip Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti, 2016 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınmıştı. 2020 yılı Mayıs ayında ise, Türkiye'de var olan 486 kuş türünün 359'unun yaşadığı Kızılırmak Kuş Cenneti, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 'kesin korunacak hassas alan¹ ilan edilmiş, delta, araç girişine ve piknikçilere kapatılmıştır. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti'ne, AK Partili Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Demir, şubat ayı meclis toplantısında yaptığı açıklamada; "Büyükşehir Belediyesi tarafından butik otel yapılacağını, bir proje ile ihaleye çıkma noktasında olduklarını Meclis üyelerine duyurmuştur" (Ulusal basın, 23.02.2022). Bu bağlamda;

- 1-Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti alanında /çevresinde yapılması planlanan bir otel projesi var mıdır?
- 2-Basına yansıyan otel projesi çizimi araştırılıyor mudur? Konuyla ilgili kamuoyuna açıklama yapılacak mıdır?
- 3-Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti'nin korunmasını sağlamak üzere nasıl çalışmalarınız var mıdır?

CEVAPLAR:

1,2-Kızılırmak Deltası ve Sulak Alan Kuş Cennetinde otel veya benzeri bir tesise ilişkin olarak Bakanlığımıza iletilen bir talep bulunmamakla birlikte herhangi bir konaklama veya yapılaşmaya da izin verilmemektedir.

3-Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti 13 Nisan 2016 tarihinde UNESCO Dünya Doğal Mirası Geçici listesine alınmıştı. Bu tarihten sonra Samsun Büyükşehir Belediyesi, SAMKUŞ ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ortak çalışmaları ile Kızılırmak Deltasının Ülkemizin ilk ve tek UNESCO doğal miras alanı olabilmesi için gerekli hazırlıklar tamamlanmış ve 01 Şubat 2018 tarihi itibarıyla başvuru dosyası UNESCO Dünya Mirası Merkezine teslim edilmiştir.

UNESCO sürecine hazırlık amacıyla Deltada yürütülen birçok çalışma olmakla birlikte bunların başında Deltanın doğal yaşam döngüsünün yeniden sağlanabilmesine yönelik çalışmalar gelmektedir. Bu amaçla alandaki kaçak ikincil konutlar yıkılmış, avcı karavanları kaldırılmıştır.

Özellikle UNESCO sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve başarı ile sonuçlanması için Bakanlık olarak birçok çalışma hayata geçirilmiştir. Öncelikle alanın yerinden yönetimi açısından önemsendiğimiz Alan Başkanlığı kurulmuştur. Alanın diğer değerlerinin korunması ve sürdürülebilirliğini sağlanması adına Yönetim Planı çalışması 2018 yılında tamamlanmış olup, 2019-2023 yılları arasında uygulaması yapılmaktadır.

Yönetim planında Alt Planlar ve Plan Kararları başlığı altında farklı konularda ilke kararları alınarak uygulamaya koyulmuştur. Bu planlar arasında en önemlilerinden bir tanesi de Ziyaretçi Yönetimi ilkeleri net bir şekilde tanımlanmıştır. Doğal değerlerin ve yaban hayatının en yoğun şekilde gözlendiği kesin korunacak hassas alan olarak tanımlanan bölgelerdeki insan baskısını azaltmak, kontrollü bir şekilde bu alanlara ziyaretin sağlanması hem ulusal mevzuat hem de UNESCO adaylık süreci açısından olmazsa olmaz ilkeler arasında değerlendirilmiş ve gerekli uygulamalar hayata koyulmuştur.

Yaban hayatı açısından önemli olan bölgede araç trafiğinin engellenmesi sonrasında ziyaretçilerin çevre dostu ulaşım araçları ile alanda gezmelerine yönelik yatırımlar da Bakanlığımız tarafından yapılmıştır. Bisiklet kullanımı teşvik edilirken bu sene yapılan yatırımlarımız ile 5 adet 18 kişilik elektrikli araç alınarak deltada kullanıma sunulmuştur.

Bölgedeki en önemli doğal değerlerin başında gelen kuş varlığının korunması açısından av yasağının uygulanması ve uygulama alanının genişletilmesi adına Bakanlık olarak yoğun bir çaba içerisine girilmiştir. Kızılırmak deltası sağ sahilinde uygulanan av yasağının tüm Kızılırmak deltasını kapsayacak şekilde genişletilmesi için ilgili Bakanlıkla gerekli çalışmalar tamamlanmıştır. Av yasağının yanı sıra alandaki tüm kaçak kullanımların önüne geçmek adına ülkemizde ilk defa bir doğal sit alanında özel güvenlik istihdam edilmektedir. 3 yıldır uyguladığımız Kızılırmak deltasının doğal değerlerinin korunması projesi kapsamında yedi gün 24 saat deltada özel güvenlik ekipleri ile etkin bir koruma faaliyeti uygulanmakta olup, proje sayesinde flora ve fauna değerlerimiz ortaya koyularak mevcut bilgiler güncellenmiştir.

Doğal sit sınırları içerisindeki tüm faaliyetler ilke kararları, ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde Samsun Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun gözetiminde yürütülmektedir. Nihai hedefimiz olan ülkemizin ilk UNESCO Doğal miras alanı olması için yürütülen çalışmalar doğal hayatın korunmasına yönelik adımlarla desteklenecektir.

Hiçbir zaman mevcut kazanımların kaybedilmesine yönelik bir karar alınmamıştır. Mevcut SİT statüsü güncellenirken uluslararası koruma statülerine benzer ilkeler belirlenmiş ve Kızılırmak deltasındaki koruma kriterleri daha da üst kademeye taşınmıştır.

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde yer alan ve UNESCO Dünya Mirası Listesine adaylık süreci devam eden Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti olarak tanımlı Doğal Sit Alanında; sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas olmak üzere, biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) tespiti, mevcut durumun ortaya konulması; endemik, nadir, nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, bölgelenmesi, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve etkin yönetimini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesi amacıyla Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi yapılmış olup 2021 yılı ekim ayında tamamlanmıştır.

Bu çalışmaların ardından; alanda bulunan manda, yıldıztatları ve diğer büyük ve küçük baş hayvanların otlatılması sonucu olduğu tespit edilen tahribatın tespit edilmesi ve etkilerinin engellenmesi amacıyla Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti (KDSAKC) Otlatma Yönetimi Projesine başlanmış olup 2023 yılında tamamlanacaktır.